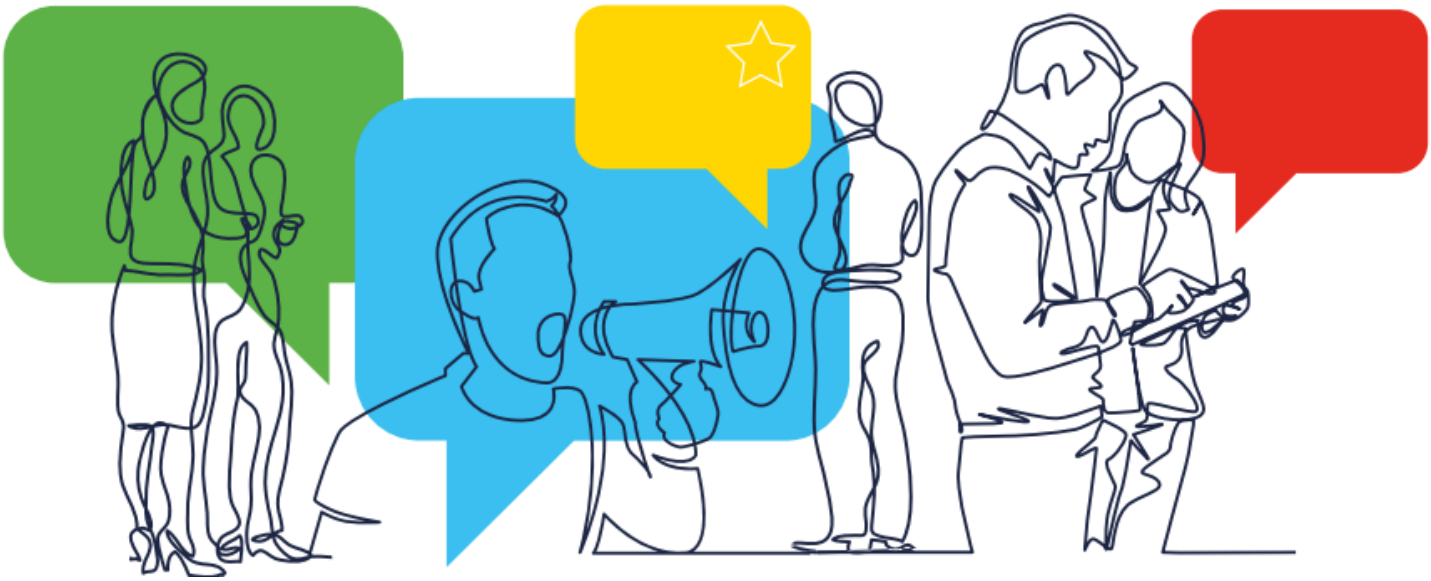
SUCCESS STORY

FÓRUM EURÓPSKEJ INICIATÍVY OBČANOV

Zákaz konverzných praktík v Európskej únii

LEARN - DISCUSS - CONNECT - SEEK ADVICE

Informácie o iniciatíve „Zákaz konverzných praktík“

Zákaz konverzných praktík (úplný názov: **„Zákaz konverzných praktík v Európskej únii“**) bola trinásta európska iniciatíva občanov, v rámci ktorej sa podarilo zozbierať viac ako jeden milión platných podpisov. Iniciatíva, ktorá bola zaregistrovaná **24. januára 2024**, oficiálne začala zber podpisov **17. mája 2024** pri príležitosti Medzinárodného dňa boja proti homofóbii, transfóbii a bifóbii.

Konverzné praktiky sú intervencie zamerané na zmenu, utlmenie alebo potlačenie sexuálnej orientácie, rodovej identity a/alebo rodového prejavu osôb LGBTQ+. Prostredníctvom tejto iniciatívy organizátori vyzvali Európsku komisiu, aby navrhla právne záväzný zákaz konverzných praktík zameraných na LGBTQ+ občanov v Európskej únii. V roku 2020 osobitný spravodajca Organizácie

Spojených národov označil konverzné praktiky za formu mučenia a odvtedy čoraz viac európskych krajín zaviedlo ich zákonný zákaz. V čase, keď táto iniciatíva dosiahla svoj cieľ, už osem členských štátov EÚ tieto praktiky zakázalo.

Po úspešnom ukončení kampane na zber podpisov a overení týchto podpisov bola iniciatíva **17. novembra 2025** formálne predložená Európskej komisii spolu s osvedčeniami potvrdzujúcimi platnosť **1 128 063 podpisov**. V rámci procesu odpovede na európsku iniciatívu občanov sa organizátori 12. decembra 2025 stretli s komisárkou pre pripravenosť, krízové riadenie a rovnosť **Hadjou Lahbibovou** a 2. marca 2026 predložili svoj návrh na verejnom vypočutí v Európskom parlamente.

Európska komisia prijala svoju oficiálnu odpoveď 13. mája 2026 prostredníctvom oznámenia (pozri tlačovú správu). V ten istý deň sa komisárka Lahbibová stretla s organizátormi a vydala verejné vyhlásenie (pozri video).

Komisia vo svojom posúdení preskúmala dostupné legálne možnosti a zaviazala sa prijať odporúč anie Komisie, v ktorom vyzve členské štáty, aby zakázali konverzné praktiky. Komisia takisto opätovne potvrdila, že každý člen LGBTIQ+ komunity by mal mať možnosť byť sám sebou a žiť svoj život s hrdosťou, bez násilia, diskriminácie a strachu.

Iniciatíva „Zákaz konverzných praktík“ ukázala, že odhodlaná skupina organizátorov na miestnej úrovni dokáže úspešne zmobilizovať občanov v celej Európe, nastoliť dôležité otázky pre program EÚ a významne prispieť k formovaniu politík EÚ.

Iniciatíva zaregistrovaná

24. 1. 2024

Dátum začiatku zberu vyhlásení

17. 5. 2024

Zber ukončený

17. 5. 2025

Overovanie

16. 6. 2025

Predloženie iniciatívy

17. 11. 2025

Odpoveď na iniciatívu poskytnutá

13. 5. 2026

Čo pomohlo tejto iniciatíve dosiahnuť úspešný zber podpisov?

Boj za to, v čo veríš

Pre úspech kampane bolo kľúčové odhodlanie organizátorov.

Vytváranie pocitu spolupatričnosti

Zásadný vplyv malo budovanie silných partnerstiev.

Čo najlepšie využitie sociálnych médií

Silná online prítomnosť zohrala v kampani kľúčovú úlohu.

Stratégia tejto iniciatívy

Príprava

S myšlienkou iniciatívy „Zákaz konverzných praktík“ prišiel Mattéo Garguilo, hlavný organizátor, ešte v čase, keď bol stredoškolským študentom, tri až štyri roky pred spustením tejto iniciatívy. Okolo roku 2020 sa na otázku konverzných praktík upriamila značná pozornosť verejnosti vo Francúzsku, odkiaľ Mattéo pochádza. Konverzné praktiky (nazývané aj konverzné terapie) sú intervencie zamerané na zmenu, utlmenie alebo potlačenie sexuálnej orientácie, rodovej identity alebo rodového prejavu LGBTQI+ osôb. Mattéa zarazilo, že tieto praktiky boli naďalej v mnohých európskych krajinách legálne, pričom iba osem z 27 členských štátov EÚ zaviedlo ich zákonný zákaz.

Zároveň sa Mattéo začal intenzívne zaujímať o participatívnu demokraciu a občiansku angažovanosť vrátane nástrojov, ako je napríklad iniciatíva zdieľaného referenda vo Francúzsku. Uvedomil si, že európska iniciatíva občanov je vhodným nástrojom na to, aby sa táto otázka dostala na európsku úroveň.

V záujme spustenia tejto iniciatívy založil Mattéo spolu s dvomi priateľmi organizáciu ACT [European Association Against Conversion Therapy (Európske združenie proti konverznej terapii)], a to vo veku 21 rokov počas štúdia na Inštitúte politických štúdií (I.E.P.) v Lyone.

S cieľom získať podporu pre kampaň oslovili Mattéo a ostatní spolupredsedovia organizácie ACT LGBTQI+ organizácie a organizácie pre ľudské práva v celej Európe. Organizáciám poslali viac ako 500 e-mailov v snahe nájsť partnerov, ktorí by boli ochotní viesť túto kampaň spolu s nimi. Ako

novozaložená organizácia mali spočiatku ťažkosti so získaním podpory zo strany väčších organizácií. Vďaka svojej vytrvalosti sa im však podarilo zjednotiť 12 združení bojujúcich za práva LGBTQI+ osôb z 12 rôznych členských štátov EÚ s cieľom spoločne spustiť túto iniciatívu.

Získavanie finančných prostriedkov a zdroje

Organizátori na túto iniciatívu nezískali žiadnu finančnú podporu. Hoci zvažovali možnosť uchádzať sa o dary, napokon sa rozhodli, že kampaň zameranú na získavanie finančných prostriedkov nespustia. Keďže išlo o malý tím s obmedzeným časom a kapacitou, dospeli k záveru, že súvisiaca administratívna práca (ako napríklad plnenie administratívnych povinností, kontaktovanie sa s potenciálnymi darcami a spravovanie požiadaviek na financovanie) by odčerpávala cenné zdroje od ich hlavného cieľa.

Organizátori sa namiesto toho rozhodli sústrediť svoje úsilie na mobilizáciu podporovateľov a zber podpisov, pričom uprednostnili samotnú kampaň pred získavaním finančných prostriedkov.

Stratégia kampane

V kampani „Zákaz konverzných praktík“ nastal počas obdobia zberu podpisov neočakávaný zvrat. Hoci sa obdobie zberu podpisov začalo v **máji 2024**, do **apríla 2025** sa v rámci iniciatívy podarilo zozbierať len približne **234 000 podpisov**. Zostával teda už len jeden mesiac, pričom organizátori potrebovali zozbierať ešte viac ako **770 000 podpisov**, aby dosiahli požadovanú prahovú hodnotu.

„Toto je tá najťažšia časť: dosiahnuť, aby ľudia zostávali aktívni. S tým sme sa poriadne potrápili. Mnohé mimovládne organizácie prestali kampaň podporovať, keď prestali prichádzať podpisy. Je ťažké udržať kampaň v chode celý rok.“ – Mattéo Garguilo

Organizátori si uvedomili, že konverzné praktiky sú v porovnaní s inými kampaňami za základné práva – ako je napríklad právo na umelé prerušenie tehotenstva – stále pomerne málo známou témou, čo znižuje pravdepodobnosť, že občania túto iniciatívu podporia. Tento problém bol obzvlášť zreteľný v krajinách, kde sú práva LGBTQI+ osôb ešte stále etablované len v menšej miere, kvôli č omu je náročné vzbudiť záujem u partnerských organizácií a upútať pozornosť verejnosti.

Kampaň sa navyše opierala výlučne o tím dobrovoľníkov z radov študentov. Pre nich bolo vedenie európskej iniciatívy občanov prejavom aktivizmu, ktorému sa venovali popri štúdiu. Sociálne médiá, najmä Instagram, sa stali hlavným komunikačným a mobilizačným kanálom kampane.

Desať dní pred koncom obdobia zberu podpisov sa organizátori ešte raz pokúsili o zvrat, čím sa kampaň úplne zmenila. Začali oslovovať čo najviac influencerov, umelcov a politikov a žiadali ich, aby sa verejne zasadili za túto iniciatívu a povzbudili svojich sledovateľov, aby ju podporili svojimi podpismi.

Jednou z prvých verejných osobností, ktoré na to zareagovali, bola belgická speváčka **Angèle**, ktorá vyzvala svojich sledovateľov na Instagrame, aby iniciatívu podporili. Jej posolstvo bolo jednoduché a pútavé: Sľúbila, že za každého fanúšika, ktorý podpisom podporí túto európsku iniciatívu občanov, dá bozk svojmu slávnemu psovi.

Source: Instagram page of “Le coin des lgbt”

Po tom, čo kampaň podporili Angèle a francúzska speváčka **Hoshi**, sa k nej pridalo mnoho ďalších umelcov. Za niekoľko dní iniciatíva získala približne **500 000 ďalších podpisov**.

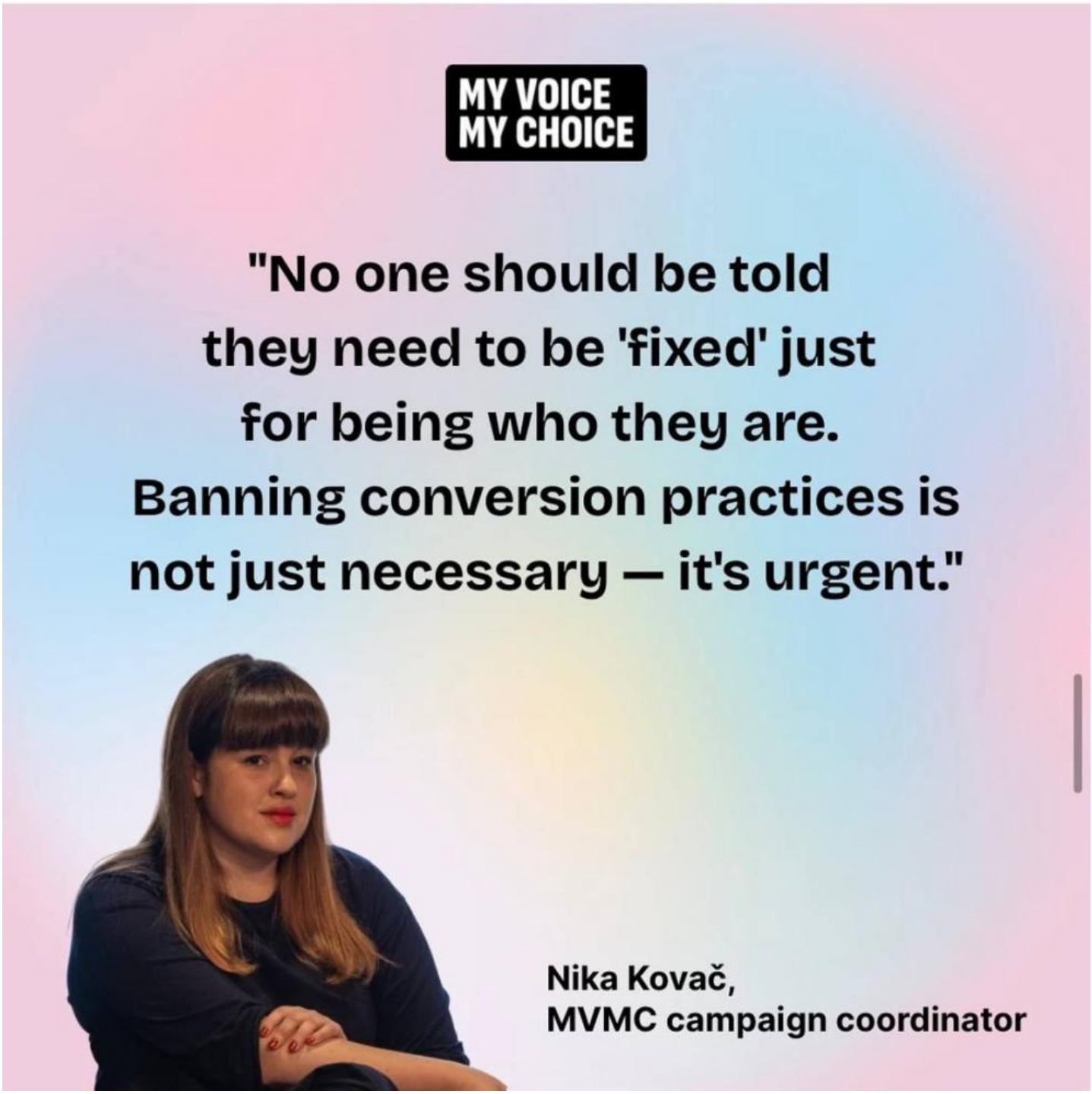
Podobná dynamika sa prejavila aj v politickej sfére. Vďaka kontaktom nadviazaným feministickou organizáciou sa francúzska ľavicová strana stala prvou politickou stranou, ktorá iniciatívu podporila, pričom ju nasledovali Socialistická strana a Strana zelených. V posledný deň kampane francúzsky prezident **Emmanuel Macron** zverejnil v sociálnych médiách správu, v ktorej túto iniciatívu podporil. Približne o 30 minút neskôr aj slovinský premiér **Robert Golob** verejne vyzval občanov, aby iniciatívu podporili svojimi podpismi.

Source: X page of Emmanuel Macron

Organizátori sa so žiadosťou o podporu obrátili aj na tím, ktorý stojí za úspešnou európskou obč ianskou iniciatívou **My Voice, My Choice (Môj hlas, moja voľba)**. Slovinskí organizátori súhlasili, že pomôžu tak, že zapoja sieť, ktorú vybudovali počas svojej vlastnej kampane, v rámci ktorej nedávno nazbierali takmer 1,2 milióna podpisov.

myvoicemychoiceorg and act_lgbt

Source: Instagram page of the ‘My Voice My Choice’ initiative

Táto spolupráca sa ukázala ako neoceniteľná. Vďaka tomu sa kampaňou podarilo osloviť organizácie občianskej spoločnosti v Nemecku, zatiaľ čo v Chorvátsku sa iniciatíve podarilo dosiahnuť národnú prahovú hodnotu za jediný deň.

„Len čo sme získali jednu krajinu, presunuli sme sa do ďalšej a vyzvali sme našich sledovateľov, aby oslovili ďalších ľudí, či už išlo o LGBT influencerov, LGBT spevákov alebo ženy, pretože ženy vo všeobecnosti veľmi podporujú práva LGBT osôb.“ – Mattéo Garguilo

Organizátori si takisto uvedomili, akú silu má pocit naliehavosti. Ako naberalo na intenzite odpočítavanie do dosiahnutia jedného milióna podpisov, rástol počet ľudí, ktorí sa rozhodli zapojiť sa. V spojení s rastúcim záujmom verejnosti o práva LGBTQI+ osôb sa týmto pocitom naliehavosti vytvorila dynamika potrebná na úspech kampane.

Francúzsko sa stalo najsilnejšou oporou tejto kampane. Viac ako polovica všetkých podpisov pochádzala z tejto krajiny, a to najmä vďaka instagramovému účtu **@lecoindeslgbt**, ktorý zohral kľúčovú úlohu pri šírení posolstva tejto iniciatívy. Účet podporilo francúzske feministické združenie **NousToutes**, ktoré pomohlo aj zmobilizovať podporovateľov a sprostredkovalo politické kontakty.

„Veľmi nám pomohli, a tak sme vo Francúzsku zabrali a nadviazali sme niekoľko kontaktov v politike.“ – Mattéo Garguilo

Táto stratégia sa vyplatila. Približne o **16.00 hod. v deň pred ukončením obdobia zberu podpisov** iniciatíva prekročila míľnik **jedného milióna podpisov**. Keď sa kampaň oficiálne skončila, podarilo sa v rámci nej zozbierať **viac ako 1,2 milióna podpisov**.

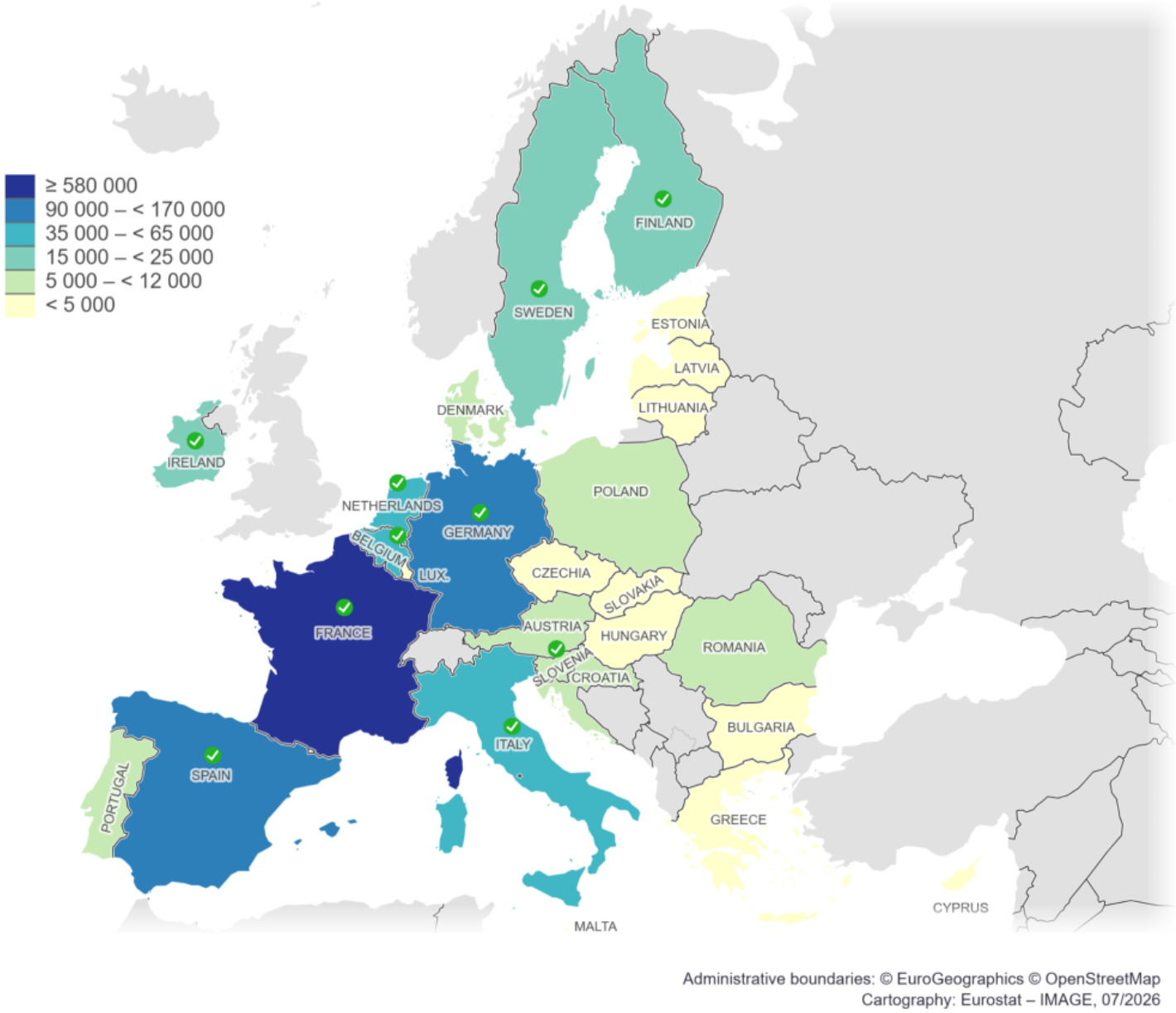
Zber podpisov a proces ich overovania

Iniciatíva „Zákaz konverzných praktík“ oficiálne začala obdobie zberu podpisov 17. mája 2024, v Medzinárodný deň boja proti homofóbii, transfóbii a bifóbii, a kampaň ukončila o rok neskôr v ten istý deň.

Väčšina podpisov v rámci tejto iniciatívy bola zozbieraná počas posledného týždňa kampane, čo dokazuje, ako sa v záverečnej fáze európskej iniciatívy občanov môže rýchlo zvýšiť dynamika.

Po skončení obdobia zberu podpisov bola iniciatíva 16. júna 2025 formálne predložená členským štátom na posúdenie. Po ukončení procesu overovania bola potvrdená platnosť 1 128 063 vyhlásení o podpore.

Počet zozbieraných vyhlásení o podpore pre iniciatívu „Zákaz konverzných praktík“ v jednotlivých členských štátoch

Poznámka: Iniciatíva „Zákaz konverzných praktík v Európskej únii“ dosiahla minimálne prahové hodnoty v desiatich členských štátoch. Zdroj: Webové sídlo európskej iniciatívy občanov, 2026. Úplná tabuľka s vyhláseniami o podpore je k dispozícii na osobitnej webovej stránke na webovom sídle európskej iniciatívy občanov.

Počas celej kampane organizátori sústredili svoje úsilie na krajiny, v ktorých sa tradične dosahuje národná prahová hodnota pre európske iniciatívy občanov, ako sú **Francúzsko** a **Španielsko**, zároveň sa však zamerali aj na menšie členské štáty, kde sa verejná podpora zákazu konverzných praktík považovala za obzvlášť silnú, a to vrátane **Slovinska** a **Írska**.

Po dosiahnutí míľnika jedného milióna podpisov organizátori kampaň hneď neukončili, ale pokračovali v nej ďalej. Ich cieľom bolo vytvoriť dostatočnú rezervu pre prípad, že by niektoré podpisy boli počas procesu overovania vyhlásené za neplatné. Do konca kampane zozbierali viac ako **1,2 milióna vyhlásení o podpore**, pričom cieľom bolo zabezpečiť, aby po overení zostal viac ako jeden milión platných podpisov.

Vplyv tejto iniciatívy

Po oficiálnom predložení iniciatívy sa organizátori **12. decembra 2025** stretli s komisárkou **Hadjou Lahbibovou**, komisárkou pre pripravenosť, krízové riadenie a rovnosť.

Organisers meet with the Commissioner Hadja Lahbib, Commissioner for Preparedness, Crisis Management and Equality. © European Union , 2025

Hearing at the European Commission
12th of December, 2025
BAN ON CONVERSION PRACTICES IN THE EU

Organisers at the meeting with the European Commission. © European Union, 2025

Verejné vypočutie v Európskom parlamente

Iniciatíva bola predstavená na verejnom vypočutí v Európskom parlamente **2. marca 2026**. Vypoč utie zorganizoval **výbor LIBE** so zapojením **Výboru pre petície (PETI)** a za účasti **Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (FEMM)**. Počas vypočutia v Európskom parlamente organizátori uviedli, že si plne uvedomujú ťažkosti spojené s predkladaním legislatívnych návrhov, a ako opatrenie, ktorým by sa rýchlo mohli dosiahnuť výsledky, uviedli vydanie odporúčania Komisie.

Organisers at the public hearing at the European Parliament. © European Union, 2026

Táto téma bola naďalej predmetom diskusie v Európskom parlamente. Dňa 25. marca 2026 sa na plenárnom zasadnutí Európskeho parlamentu uskutočnila rozprava o tejto iniciatíve (pozri záznam tu). Okrem toho približne o mesiac neskôr, 29. apríla 2026, výbor LIBE prijal výročnú správu o situácii v oblasti základných práv v Európskej únii za roky 2024 – 2025. Výbor v tejto správe zohľ

adnil výsledky dosiahnuté v rámci tejto iniciatívy, keď v bode 57 uviedol, že „*absencia postupov právneho uznávania rodu predstavuje porušenie základných práv; odsudzuje konverzné praktiky, ako napríklad praktiky zamerané na zmenu, utlmenie alebo potlačenie sexuálnej orientácie, rodovej identity a/alebo rodového vyjadrenia osoby, ako porušovanie základných práv a naliehavo vyzýva Komisiu, aby proti nim bojovala konkrétnymi krokmi; ďalej v tomto smere naliehavo vyzýva Komisiu, aby predložila návrh právneho aktu o zavedení zákazu konverzných praktík v EÚ vo všetkých č lenských štátoch, ktorý by nadväzoval na európsku iniciatívu občanov s názvom ‚Zákaz konverzných praktík v Európskej únii‘.*“

Formálna odpoveď Európskej komisie

Európska komisia už zohľadnila a spomenula „zákaz konverzných praktík“ v **stratégii pre rovnosť LGBTIQ+ osôb na roky 2026 – 2030, ktorá bola prijatá 8. októbra 2025.** Komisia oznámila, že „*bude podporovať aj štruktúrovaný dialóg o tejto téme, a to najmä prostredníctvom expertnej skupiny pre rovnosť LGBTIQ+ osôb v rámci skupiny na vysokej úrovni pre nediskrimináciu, rovnosť a rozmanitosť. Na základe zistení uvedenej štúdie Komisia prijme vhodné opatrenia proti konverzným praktikám, pričom sa zameria najmä na poskytovanie podpory členským štátom, ktoré v tejto oblasti zohrávajú kľúčovú úlohu. […] Komisia bude proti konverzným praktikám postupovať na základe prístupu, v ktorom zohľadní najmä nedávnu európsku iniciatívu občanov ‚Zákaz konverzných praktík v Európskej únii‘.*“

V nadväznosti na to Európska komisia **13. mája 2026** prijala svoju oficiálnu odpoveď na európsku iniciatívu občanov prostredníctvom oznámenia (pozri tlačovú správu).

V rámci tejto iniciatívy bola Komisia vyzvaná, aby navrhla záväzný legislatívny akt, ktorým by sa zakázali konverzné praktiky v celej Európskej únii. Komisia však vo svojom posúdení dospela k záveru, že takýto právny predpis by si najskôr vyžadoval stanovenie nového právneho základu prostredníctvom jednomyseľného rozhodnutia Rady, ktorým by sa rozšíril zoznam európskych trestných činov („únijné trestné činy“), a následne prijatie smernice založenej na uvedenom právnom základe. Komisia sa domnievala, že začatie takéhoto postupu by nebolo najúčinnejším spôsobom boja proti konverzným praktikám.

Komisia preto oznámila, že v roku 2027 prijme **odporúčanie Komisie**, ktorým bude členské štáty nabádať, aby konverzné praktiky zakázali. Odporúčanie nadviaže na osvedčené postupy vypracované v členských štátoch, ktoré už zaviedli zákonné zákazy, a bude vypracované v rámci postupu komplexnej konzultácie, a to aj s **expertnou skupinou pre rovnosť LGBTIQ+ osôb** a novým **politickým fórom pre oblasť LGBTIQ+**. Zároveň sa bude čerpať aj z prebiehajúcej hĺ bkovej štúdie konverzných praktík, ktorej výsledky sa očakávajú začiatkom roka 2027.

Komisárka Lahbibová sa stretla s organizátormi iniciatívy v deň prijatia odpovede Komisie, 13. mája 2026, aby im vysvetlila jej obsah. Po stretnutí vydala komisárka Lahbibová tlačové vyhlásenie, v ktorom uviedla:

„Všetkým LGBTIQ+ osobám, ktoré trpeli v dôsledku týchto praktík: nebolo na vás nič zlé. Nikdy nebolo potrebné, aby vás niekto naprával. Ste dokonalí presne takí, akí ste. A Európska únia stojí pri vás.“

Legislatívny vplyv a následné opatrenia

Organizátori vyjadrili v súvislosti s reakciou Komisie zmiešané pocity. Hoci privítali jasné odsúdenie konverzných praktík zo strany Komisie a jej záväzok nabádať členské štáty, aby ich zakázali, vyjadrili poľutovanie nad tým, že sa Komisia rozhodla nepredložiť návrh záväzného legislatívneho aktu na úrovni EÚ.

Organizátori a ich sieť sa napriek tomu zaviazali, že budú naďalej presadzovať túto otázku a súvisiace témy, a to aj prostredníctvom podpory ďalších európskych iniciatív občanov, ktoré sú stále otvorené na zber podpisov.

Rady a tipy pre budúcich organizátorov

Spoliehajte sa na siete

Organizáciu ACT, ktorá stála za touto iniciatívou, tvorili len dvaja hlavní organizátori. Široká sieť, ktorú vybudovali po celej Európe, sa však ukázala ako jedna z najväčších predností kampane. Vďaka úzkej spolupráci s organizáciami občianskej spoločnosti, dobrovoľníkmi, influencermi a partnerskými iniciatívami sa kampani podarilo dosiahnuť oveľa väčší záber, než by takýto malý tím dokázal sám.

Využite sociálne médiá vo svoj prospech

Pre úspech kampane bolo kľúčové dosiahnuť potrebnú dynamiku. Organizátori odporúčajú vyvolať pocit naliehavosti, najmä v záverečných fázach kampane, a spolupracovať s influencermi a tvorcami obsahu v rôznych krajinách. Len čo kampaň dosiahne viditeľnosť a zapojenie online, sociálne médiá môžu výrazne rozšíriť jej dosah a pomôcť prilákať nových podporovateľov.

Vypracujte stratégiu kampane pre jednotlivé krajiny

Namiesto toho, aby sa organizátori pokúšali viesť kampaň všade naraz, najskôr sa zamerali na č lenské štáty, v ktorých podľa nich mali najväčšiu šancu dosiahnuť národnú prahovú hodnotu. Len čo sa v jednej krajine podarilo dosiahnuť potrebnú dynamiku, zamerali svoju pozornosť na ďalšiu krajinu, pričom povzbudzovali podporovateľov, aby sa obrátili na miestnych influencerov, umelcov, verejné osobnosti a organizácie, ktoré by mohli pomôcť šíriť toto posolstvo.

Buďte pripravení a nikdy sa nevzdávajte

Nevyhnutnosťou je oddaný tím, ktorý skutočne verí v danú vec. Kampaň v rámci európskej iniciatívy občanov si vyžaduje odhodlanie a odolnosť, keďže pri zbere podpisov môžu nastať neočakávané zvraty a dynamika sa môže prejaviť kedykoľvek.

Doplňujúce informácie

Ďalšie informácie týkajúce sa iniciatívy „Zákaz konverzných praktík“ sú k dispozícii na osobitnej stránke na webovom sídle európskej iniciatívy občanov a na instagramovej stránke iniciatívy.